

Fredensborg Skoles udeskole i Karlebo

Velkommen til udeskolen

Går man i 1. Eller 2. Klasse eller går man på Fredensborg Skoles afdeling i Karlebo bliver udeskolen en helt naturlig del af det, at gå i skole.

Kort om udeskolen

Udeskolen, som ligger på afdeling Karlebo, er blevet til i samarbejde mellem Fredensborg Skole og en initiativrig forældregruppe i Karlebo. Den fysiske platform består af et areal, hvor der er bygget et flot bålhus og et stort udekøkken. Der er desuden etableret en stor køkkenhave. Udeskolen råder også over et klasselokale, som bruges lejlighedsvist.

Arealet ligger skolens areal i Karlebo, omgivet af grønne arealer og et aktivt lokalsamfund.

I udeskolen bliver eleverne mødt med undervisning på 3 områder:

- Læring gennem aktiviteter i naturen
- Læring gennem praktiske færdigheder
- Læring gennem mødet med lokalsamfundet

Alt sammen koblet tæt sammen med den øvrige undervisning i klasselokalet.

Hvornår er der udeskole?

Der er undervisning i udeskolen hele året, hver anden uge for alle 1. og 2. klasser. Når en klasse skal i udeskole er de af sted hele dagen fra kl. 8 til 14. Klassen bliver hentet og afleveret af den bus som skolen og børnehuse i Fredensborg har i fællesskab.

Undervisning i alt slags vejr

Vejret kan vi ikke ændre på, men vi kan forholde os til det.

Selv på den koldeste og vådeste dag, vil eleverne være ude i minimum 4 af de 6 timer en udeskoledag varer. For at sikre de bedst mulige rammer for undervisningen, er det vigtigt at alle elever har tøj på til årstiden. Det kan være rigtig svært som forælder at vurdere, hvad man skal give sit barn på af tøj og sko. **Læs udeskolens tips til god påklædning**, på hjemmesiden under "udeskolen"

(OBS. Billede af Ninette og jeg)

Hvem møder eleverne i udeskolen?

Vi er et fast hold af udeskolelærere og naturvejledere som varetager gennemførelse og udvikling af undervisningen i udeskolen.

- **Naturvejlederen**

Fredensborg Skole er en af de kun 3-4 skoler der har valgt at ansætte en naturvejleder i en særlig "naturvejleder-funktion". Naturvejlederen leder og driver den fysiske ramme i Karlebo, ligesom han tilføjer skolen nye ideer og anderledes undervisning. Naturvejlederen hedder Peter Laxdal. Han har en baggrund som naturvejleder hos Aarstiderne A/S og Haver til Maver, ligesom han har mange års ledelseserfaring i spejderbevægelsen.

- **Kombineret lærer og naturvejleder**

Ninette Vingtoft er fast lærer på skolen. Hun har en baggrund som naturvejleder for børneinstitutionsområdet og er skolelærer med linjefag indenfor fagene dansk, natur/teknik og historie. Ninette har faste dage i udeskolen som kombineret lærer og naturvejleder, og sidder med når der udvikles og planlægges undervisningsforløb.

- **Udeskolelærerne**

Hver klasse har en fast lærer der er ude med eleverne når klassen har undervisning i udeskolen i Karlebo. Dette er med til at sikre, at eleverne oplever en tryk ramme, og gør det nemmere for lærerne at indarbejde udeskolen som et kontinuerligt element i undervisningen. Typisk i faget dansk.

Der er altid to personer sammen med klassen i udeskolen: udeskolelæreren og naturvejlederen. Eleverne oplever naturvejlederen og læreren som et makkerpar, der varetager undervisningen sammen.

Hvilke fag har man i udeskolen?

På Fredensborg Skole har Udeskolen sine egne årsplaner for de forskellige årgange. Årsplanerne bliver til som et samarbejde mellem lærerne og naturvejlederen. En af grundene til udeskolen har sin egen årsplan er, at udeskolen er tværfaglig. Alle Natur/teknik timer bliver dækket i udeskolen, men der ligger også en del dansk og helt naturligt også matematik. Det er også i udeskolen at de fleste UUV timer ligger (understøttende undervisning) Det vil som regel være klassens dansklærer der har klassen med i udeskolen.

En unik læringsramme

Konkrete oplevelser aktiverer flere sanser. Kobler man disse konkrete oplevelser sammen med den boglige læring kan man nå langt i læringen, og favne flere elever. Sådan lyder meget kort resultaterne fra forskningen indenfor "udeskole". Det er netop en af grundene til, at Fredensborg Skole har valgt at satse på at gøre undervisning i det fri, til et naturligt element i undervisningen.

Som noget helt særligt, har Fredensborg Skole valgt at etablere den fysiske udeskole-ramme i Karlebo, samtidig med, at der er ansat en naturvejleder til at drive udeskolen og samarbejde med lærerne om indsatsen. Denne unikke tilgang har bl.a. betydet, at Fredensborg Skole blev udtaget som en blandt 15 demonstrationsskoler, der skal være med til at hjælpe andre skoler i gang med udeskoleundervisning.

Selvom vi er nået langt med udeskolen siden opstarten i 2014, vil vi fortsat arbejde med udviklingen af undervisningen. Ambitionen er at eleverne skal lære, og at det de lærer skal understøtte de læringsmål ministeriet har fastsat for de enkelte fag. Derudover er det naturligvis vigtigt, at udeskolen skal kunne favne alle elever og give et bedre sammenhold i klassen og derigennem øge elevernes evne til at omsætte den undervisning de får til læring.

Læs mere om forskningsresultater, vores ambitioner og udviklingsområder på [skolens hjemmeside under "udeskolen"](#)

Udeskoledagen

Vinden rusker i træerne, fluerne summer og solen blænder, der er masser af forstyrrelser når man skal lære udendørs. Man skal altså lære at modtage undervisning i det fri. I udeskolen vil eleverne møde en fast struktur, så de kan skelne mellem leg og undervisning:

- Fælles opstart med historie, sang og leg
- Samling i rundkredse og halvcirkler når der skal fortælles eller instrueres i haven, skoven eller andre steder.
- Færdselsregler omkring bål, i udekøkkenet og i skoven
- Hornsignaler når man skal kaldes sammen
- Arbejde i små grupper eller "familier" som vi også kalder det

- Afsluttende samling hvor undervisningen og dagen evalueres
- Mm..

Eksempler på undervisningsforløb

I udeskolen har vi siden 2014 udviklet en række forskellige undervisningsforløb, som vi har tilpasset de forskellige årgange.

Her er nogle eksempler:

- Vi arbejder i køkkenhaven og lærer om de dyr vi finder og grøntsager vi høster.
- Vi laver mad i udekøkkenet og skriver opskrifter
- Vi går til søen og fisker efter smådyr. Efterfølgende skriver eleverne historier om dyrene
- Vi besøger Karlebo mølle, tegner den og beskriver møllerens arbejde.
- Vi løser virkelighedsnære opgaver, og tegner og skriver om processen efterfølgende. Vi har bl.a. slået telt op, flyttet en tung flise mm.
- Vi åbner en fasan og lærer om jagt
- Vi har samarbejdsøvelser og lege
- Vi har fagdage med fokus på dansk og matematik
- Vi har kurser i praktiske færdigheder, fx knivkursus, indeholdende: beskrivelse ved tegning og ord, lovgivning, vægt, længde og praktiske øvelser.
- Og meget mere.

Særligt for eleverne på afdeling Karlebo

På Fredensborg Skoles afdeling i Karlebo går ca. 50 elever fra 0. Til 5. Årgang.

Eleverne her, har adgang til udeskolen på skift om fredagen. Derudover har man temauger med udeskolen i centrum.

Eleverne i Karlebo bruger også udeskolen i frikvarterer og i den understøttende undervisning der ligger sidst på dagen.

Eleverne i Karlebo har et ganske særligt forhold til udeskolen, idet de fleste af dem har været med til at etablere bålhytte,

køkkenhave og udekøkken sammen med deres forældre.

Mere om principperne bag udeskole

Udeskole kan være mange ting, og der findes forskellige definitioner. Kort fortalt er udeskole undervisning der foregår udenfor skolens 4 vægge, det behøver altså ikke være ude i en skov. Undervisningsprincippet er "inde-ude-inde". Forstået på den måde, at man i et eller andet omfang skal arbejde med emnet før man tager ud, og når man er kommet tilbage.

Læs mere om udeskole på bl.a. www.skoven-i-skolen.dk eller på : www.emu.dk/tema/udeskole